

Nordatlantens
Brygge

24. sep — 29. jan

Jessie Kleemann

Jeannette Ehlers

Pia Arke

ATLANTIKUMI

ATLANTIKUMI

JESSIE KLEEMANN
JEANNETTE EHLERS
PIA ARKE

24/9 2022-29/1 2023

Jeannette Ehlers
Atlantic (Endless Row), 2009

- 04 Forord / preface**
- 06 ATLANTERHAVET —
STED OG IKKE-STED /
THE ATLANTIC —
A PLACE AND NON-PLACE**
Af / by Stine Lundberg Hansen
- 10 SMELTER MELT SMELT**
Jessie Kleemann
- 14 WE'RE MAGIC, WE'RE REAL #3**
Jeannette Ehlers
- 18 SPÆK OG VIDENSKAB /
BLUBBER AND SCIENCE**
Pia Arke
- 22 MY BODY LIES OVER THE
OCEAN**
Af / by David W. Norman
- 30 Biografier / Biographies**

ATLANTIKUMI

DK Atlantikumi er grønlandsk og betyder "I Atlanterhavet". Udstillingen viser værker af tre samtidskunstnere – Jessie Kleemann, Jeannette Ehlers og Pia Arke – hvis liv og virke på forskellig vis er bundet sammen på tværs af Atlanterhavet.

Alle tre kunstnere tager fat om kolonihistorien i deres kunstneriske praksis, ofte fra et personligt synspunkt, hvor kunstnerens egen krop er til stede i og gennem performance, video- og/eller fotografiske værker. Havet som motiv spiller også en vigtig rolle for hver kunstner, idet det figurerer som et sted midt imellem, hvor personlige og offentlige historier udfolder sig og mødes.

Havet forbinder og adskiller. Det er ad havet, man rejser ud og hjem, frivilligt eller ufrivilligt. På udstillingen ses kroppe i og gennem havet, for at vise hvordan privathistorien og kolonihistorien er uløseligt vævet sammen: I kunstnernes værker trækkes tråde fra Grønland til Danmark og fra Danmark til Caribien, frem og tilbage over Atlanterhavet.

For Jessie Kleemann, Jeannette Ehlers og Pia Arke er det personlige altid politisk, eller som Arke så glimrende udtrykte det i sin bog *Scoresbysundhistorier* fra 2003:

"Jeg gør kolonihistorien til en del af *min* historie på den eneste måde, jeg kender til, nemlig ved at tage den personlig".

Atlantikumi er en lidt udvidet udgave af den udstilling, som blev præsenteret på Nuuk Kunstmuseum i Grønland i 2021. Den indskriver sig også som en fortsat udveksling mellem vores to institutioner. En særlig tak rettes til Nuuk Kunstmuseum og især Stine Lundberg Hansen, tidligere kurator på museet, som har været afgørende i forhold til at få udstillingen over Atlanterhavet fra Nuuk til København.

H.K.Rannversson
Udstillingschef, Nordatlantens Brygge

ATLANTIKUMI

EN Atlantikumi is Greenlandic and means "in the Atlantic Ocean". The exhibition brings together three contemporary artists – Jessie Kleemann, Jeannette Ehlers, and Pia Arke – whose life and work, in different ways, is bound together across the Atlantic Ocean.

All three artists address the history of Danish Colonialism in their artistic practice, often from a private viewpoint where the artist's own body is present in and through performance, video- and/or photographic works. The ocean as motive also plays an important role for each artist, figuring as an in-between space where personal and public histories unfold and come together.

The ocean both connects and divides, and it is by ocean that one travels and returns home, voluntarily or involuntarily. In the exhibition, bodies are seen in and through the ocean as to show how the private history and the colonial history is inextricably bound together: in the artist's work threads are pulled from Greenland to Denmark, and from Denmark to the Caribbean, across the Atlantic Ocean.

For Jessie Kleemann, Jeannette Ehlers and Pia Arke, the personal is always political, or as Arke brilliantly put it in her book *Stories from Scoresbysund* from 2003:

"I make the history of colonialism part of my history in the only way I know, namely by taking it personally".

The exhibition *Atlantikumi* is a somewhat expanded edition of an exhibition presented at Nuuk Art Museum in Greenland in 2021. It is also part of a continuing exchange between the two institutions. A special thanks goes to Nuuk Art Museum, and especially Stine Lundberg Hansen, former curator at the museum, who has been instrumental in getting the exhibition across the Atlantic from Nuuk to Copenhagen.

H.K.Rannversson
Head of exhibitions, North Atlantic House

Pia Arke

Kunsthistorikeren / The Art Historian.

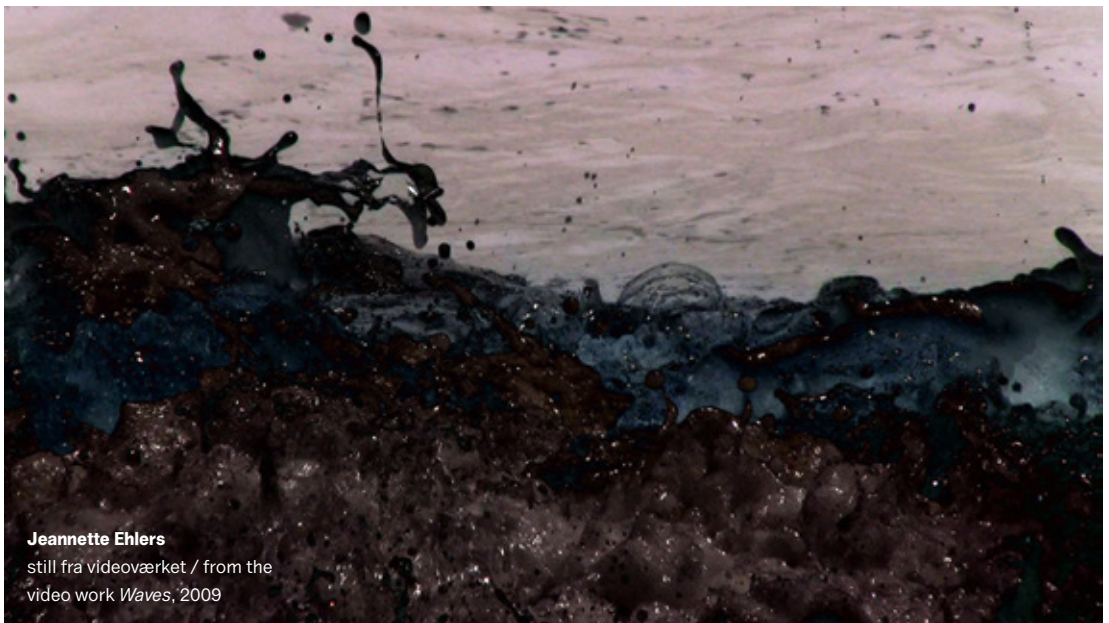
1996, camera obscura fotografi /

photography ©Nuuk Kunstmuseum

ATLANTERHAVET — STED OG IKKE-STED

***THE ATLANTIC —
A PLACE AND NON-
PLACE***

"Og selvom han ikke ser land, er havet ikke et ensformigt, udifferentieret element uden egne kendetegn. Hver position på havet er snarere en plads i et landskab, et *sted*, med unikke strømme, bundforhold, skær og betydningsfulde særtræk..."

Morten Strøksnes

Atlantehavet fylder 1/5 del af jordens overflade og strækker sig over planeten i en S-form. Det forbinder og adskiller kontinenterne; Europa, Afrika samt Syd- og Nordamerika.

Havet er både et sted og et ikke-sted. Et ikke-sted de tre kunstneres værker i udstillingen *Atlantikumi* krydser henover, og et sted de opholder sig og er. Krop, kolonialisme og kulturmødet bearbejdes i værker af Jessie Kleemann, Jeannette Ehlers og Pia Arke.

Atlantehavet som ikke-sted rummer længslen og overfarten. Det rummer adskillelsen og forbindelsen. Det rummer opdagelsen. "Atlantehavet", skriver den norske forfatter Morten Strøksnes, "er fuld af mytologiske øer, steder, der aldrig har eksisteret bortset fra i kartografer og digteres fantasi." At sejle ud i friheden,

"And even though he can't see land, the ocean is not a uniform, undifferentiated element with no identifiable features. Every position at sea is like a location in a landscape – a *place* – with unique currents, specific conditions on the bottom, various shallow areas, and other significant features."

Morten Strøksnes

The Atlantic Ocean fills one fifth of the surface of the earth, stretching across the planet in the shape of an S. It connects and separates the continents of Europe, Africa and South and North America.

The ocean is both a place and non-place. A non-place the works of the three artists in the exhibition *Atlantikumi* cross. A place they live and exist. The body, colonialism and the meeting of cultures are all addressed in the art of Jessie Kleemann, Jeannette Ehlers and Pia Arke.

As a non-place the Atlantic holds longing and passage. It holds separation and connection. It holds discovery. "The Atlantic Ocean," Norwegian author Morten Strøksnes writes, "is full of mythological islands – places that have never actually existed except in the imagi-

søge lykken eller som slavegjort at blive sejlet i fangenskab væk fra friheden.

Charles Lindbergh og Amelia Earheart fløj i henholdsvis 1927 og 1932 alene over Atlanten – og i dag krydses havet dagligt af mange tusinde flyvninger. Der er ingen broer eller tunneller over Atlanten, kun skibene. Fra 1866 forbandt det transatlantiske kabel Europa og Nordamerika, og i dag krydser mange kilometer søkabler Atlanten; op til 99% af vores internet går gennem søkablerne. På bunden ligger Titanic og et utal af andre skibe. Her rejser Atlantryggen sig og skyder Island op over havets overflade.

Atlanterhavet blev stedet for Atlanterhavsdeklarationen, hvor de fire friheder i 1941 blev indlejret af Roosevelt og Churchill i fælles opposition mod fascismen. Tale- og ytringsfrihed, trosfrihed, frihed for afsavn og frihed for frygt; friheder som senere blev indlejret i FN-konventionen.

Men havet er også stedet, der flyttede mennesker fra et kontinent til andre. Diasporaen. De eksilerede og forflyttede. "We are still here", som Ehlers i et af sine værker citerer den trinidansk-amerikanske forfatter Lesley-Ann Brown. Havet er stedet for bastarden, som Pia Arke kalder sig selv. Blanding mellem to lande og to kulturer. Det er stedet, hvor en *qivittoq* som Jessie Kleemann kan placere sig og lade bølgerne fra to områder, det arktiske og det europæiske, skylle ind over sig. Atlanterhavet ligger udstrakt, som en placering og et sted mellem kontinenter, lande og kulturer.

Havene stiger, siger klimaet. Og vi som mennesker stammer fra havet, og vi begynder stadig livet i en rest af havet, i fostervandet. *Havbrevene* af den færøsk-danske forfatter Siri Ranva Hjelm Jacobsen er en dialog mellem det ældgamle Atlanterhav og det yngre Middelhav. På et tidspunkt skriver Middelhavet

nations of cartographers and poets." To set sail for freedom, seeking one's fortune, or to be enslaved and sailed into captivity, away from freedom.

Charles Lindbergh and Amelia Earheart flew solo across the Atlantic in 1927 and 1932 respectively, and today the ocean is crossed by many thousands of refugees every day. There are no bridges over or tunnels under the Atlantic. Only ships. From 1866 the transatlantic telegraph cable connected Europe and America. Today endless kilometres of cables cross the Atlantic, and up to 99% of our Internet traffic is via sea cables. The Titanic and countless other ships lie at the bottom of the Atlantic, the Mid-Atlantic Ridge rises here, thrusting Iceland up and out of the sea.

The Atlantic Ocean was where the Atlantic Charter was drawn up in 1941, when Roosevelt and Churchill incorporated four freedoms in united opposition to fascism: freedom of speech, freedom of worship, freedom from want, and freedom from fear. These freedoms were later incorporated in the UN's Universal Declaration of Human Rights.

But the sea is also the place that moves people from one continent to another. The diaspora. The exiled and forcibly relocated. "We are still here," as Jeannette Ehlers says, quoting Trinidadian/US author Lesley-Ann Brown in one of her works. The ocean is the place of the "bastard", as Pia Arke called herself. A mix of two countries and two cultures. It is the place where a *qivittoq* like Jessie Kleemann can place herself, letting the waves from two regions, the Arctic and Europe, wash over her. The Atlantic stretches as geographical location and place between two continents, countries and cultures.

The sea is rising, the environment tells us. As human beings we come from the sea, and still begin our lives

til Atlanterhavet: "Måske hvis vi havde givet dem lidt mere af længslen og lidt mindre af viljen? Hvad tænker du?" Men Atlanterhavet interesserer sig ikke rigtigt for mennesket; det har set så meget. Selv siger Atlanterhavet:

"Hvad angår årstiderne, har jeg svært ved at samle mig om dem. De er der, nogle gange skifter de plads. Jeg følger natten med blikket. Jeg ligger og ser planeterne flyde forbi. Tågerne deroppe, orange og rosa. Lysende alger i sort vand. Jeg drømmer om den spejlkugle, jorden skal blive, når vi mødes igen.

A."

Om forfatteren

Fra 2015 til 2021 var Stine Lundberg Hansen bosat i Nuuk og arbejdede som museumsinspektør ved Nuuk Kunstmuseum. Derudover var hun redaktør og skribent ved kunst- og kulturtidsskriftet *Neriusaaq* samt medstifter og skribent ved sitet kunst.gl. Hun er uddannet lærer samt cand.pæd. i pædagogisk antropologi og arbejder freelance med formidling af kunst og kultur.

Litteraturliste

Lesley-Ann Brown: Digt skrevet til værk af Jeannette Ehlers. Brown er endvidere forfatter til: *Decolonial Daughter: Letters from a Black Woman to her European Son*, Repeater Books, UK, 2017

Siri Ranva Hjelm Jacobsen: *Havbrevene*, Lindhardt og Ringhof, 2018

Morten Strøksnes: *Havbogen – eller kunsten at fange en kæmpehaj fra en gummibåd på et stort hav gennem fire årstider*, oversat af Birgitte Steffen Nielsen, Don Max, 2019 [2015]

in a residue of the sea, in amniotic fluid. *Havbrevene* ("The Sea Letters") by Faroese-Danish author Siri Ranva Hjelm Jacobsen is a dialogue between the ancient Atlantic and younger Mediterranean. At one point the Mediterranean asks the Atlantic: "Perhaps if we had given them a little more longing and a little less will? What do you think?"

But the Atlantic is not really interested in humankind. It has seen it all before, and replies:

"As for the seasons, I have a hard time grasping them. I follow the night with my gaze. I lie back and watch the planets drift by. The mist up there, orange and pink. Luminous algae in black water. I dream of the mirror ball the Earth will become once we all meet again.

A."

About the author

From 2015 to 2021, Stine Lundberg Hansen lived in Nuuk and worked as curator at Nuuk Art Museum. In addition, she was editor and writer for the art and culture magazine *Neriusaaq* and co-founder and writer for the site kunst.gl. She is a candidate in Educational Anthropology and works as a freelance mediator of art and culture.

Literary sources

Lesley-Ann Brown: Poem written to work of Jeannette Ehlers. Brown is also the author of: *Decolonial Daughter: Letters from a Black Woman to her European Son*, Repeater Books, 2017

Siri Ranva Hjelm Jacobsen: *Havbrevene*, Lindhardt og Ringhof, 2018. Translated by Jennifer Russell and S. H. Smith.

Morten Strøksnes: *Shark Drunk: The Art of Catching a Large Shark from a Tiny Rubber Dinghy in a Big Ocean*, translated by Tiina Nunnally, Vintage, 2017 [2015].

SMELTER

MELT

SMELT

Jessie Kleemann

still fra videoværket / from the video work
At a no place, 2021

det smelter og bløder
lige herover
derinde
deroverfra
dernede
deroppe
bare ikke lige sydfra
her
indenfor dit øje
smelter det bort
stadigt
bløder det
er det så mere rødt
det blå
i natten

siger de
sæt stregen her
sæt stemplet lige under huden
med et nummer
definer så
alt det glemte

qivi se
qivittoq
aa gik du så qivik
eller blev du træt af det

that melting ice is bleeding
it's right here
in there
down there
over there
not exactly around the corner
here
in the back of your eyes
dissolving
still
is it bleeding
does it sound red
the blue
at night

they say
poke the dot here
put the stamp under the skin
with a number
then define
all that's forgotten

qivi look
the qivittoq
oh so you went away qivik
or did you just get tired

soldaten det' krigerkæmperen
 der er træt af kampen
 kæmper for hvad
 det' uforløst
 det' ikke mod mig

the soldier it's the warfighter
 who's gone tired of the battle
 in the battle of what
 it's unredeemed
 it's not against me

det der
 nedefra
 polarbear inn
 det skete
 for nanoq ånden

that fighting
 it's down there
 from below
 that
 niit
 polarbear inn
 it happened
 to the spirit of the bear

jeg er ingen steder
 for der ingen steder for mig
 jeg er ikke her
 for jeg er ikke nogen
 jeg er ikke mig
 og ikke den
 jeg er ikke dig
 jeg er kun efterkommer
 jeg svarer ikke igen
 for jeg har ingen kælewise

I'm no where
 there's no place for me
 I'm not here
 'cause I'm no one
 I am not me
 and not that
 I am not you
 in fact I am just a descendant
 I don't answer back
 'cause I don't have
 any lullaby

WE'RE MAGIC

WE'RE REAL #3

Jeannette Ehlers

Stills fra videoværket / from the video work
We're Magic, We're Real #3, 2021

Imagine ships holding our captured ancestors, imagine these ships as seed pods; sailing away from Africa, much like a pod from a tree floats on a river towards the soil, to dry land. To insert itself into the earth. Take root and grow.

Under the harshest of conditions, we have been planted.

We are still here.

**SPÆK OG
VIDENSKAB**

***BLUBBER AND
SCIENCE***

Spæk og videnskab har noget med hinanden at gøre. Det gik op for mig en dag hvor jeg besøgte Dansk Polar Centers bogmagasin i København, som bl.a. opbevarer og sælger ud af det videnskabelige tidsskrift *Meddelelser Om Grønland*.

Det interessante ved magasinet var, at der lugtede af spæk! Hvilket morsomt nok kom til at harmonere med forestillingen om de mange afhandlingers oprindelsessted, som jo netop er sæl- og hvalspæk-landet, Grønland! Men derudover var det noget vanskeligere at etablere en forbindelse imellem de prestigefyldte tryksager og så god gammeldags spækluft.

Men det skulle der heldigvis snart vise sig at være en forklaring på. Lugten kom nemlig fra en stige, som stod lidt omme bag ved noget andet. Og selvom det naturligvis stadigvæk var et mysterium hvad en spækstige havde at gøre i et bogmagasin, med al den fare; som sådan én bringer af fare for tilfødning, og i særdeleshed af papirmateriale. Så var det fordi magasinet, som vagtmesteren senere forklarede mig, førhen havde været benyttet til opbevaring af spæk, som blev sejlet herved fra Grønland. Og selvom vagtmesteren heller ikke selv forstod det, så havde Spækstigen af en eller anden uforklarlig grund overlevet dette omskift. Og derfor stod den dér endnu og lugtede, som en sidste rest af denne fortidige og glørværdige periode i Grønlandseventyret, hvor man kan sige eksport og import havde en mere logisk forbindelse med hinanden.

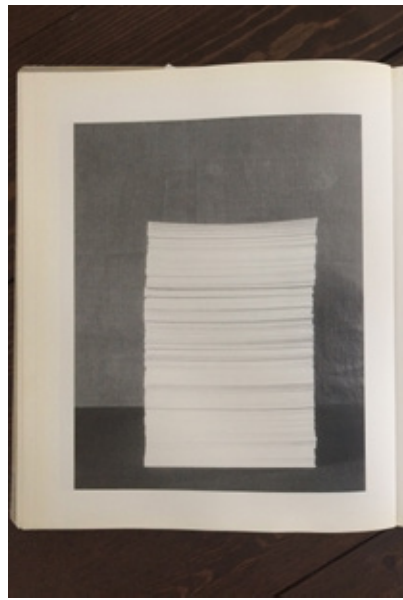
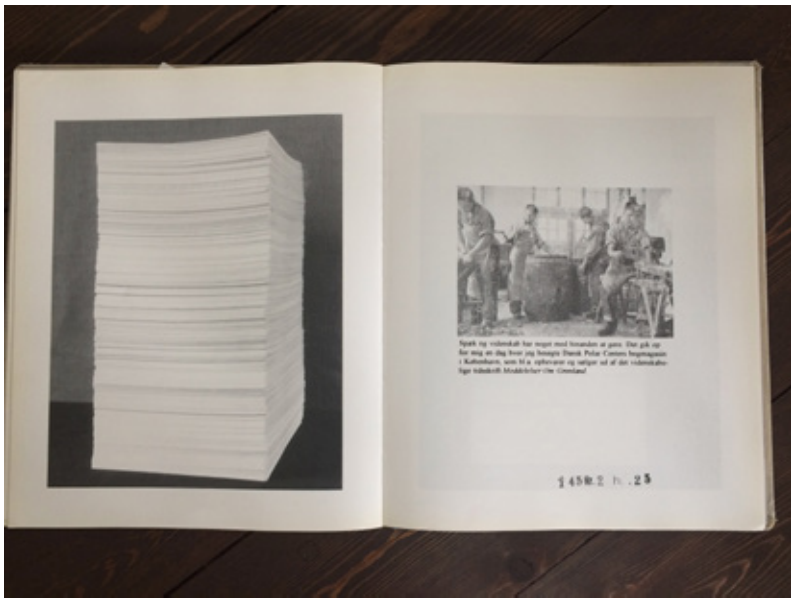
Pia Arke: "Spæk og videnskab", kunstnerisk bidrag til *Passage: Tidsskrift for Litteratur og Kritik*, no., 31/ 32, 1999

Blubber and science are connected. I realized this one day when I was visiting the Danish Polar Center's book storage in Copenhagen, which among other things stores and sells back numbers of the scientific journal *Meddelelser om Grønland* [*Monographs on Greenland*].

The interesting thing about the storage was that it smelled of blubber! Which, funnily enough, was in good harmony with the place where the many scholarly works originated, which is of course the land of seal and whale blubber – Greenland! But apart from that it was difficult to establish a connection between the prestigious publications and the good old-fashioned smell of blubber.

But fortunately, it soon turned out that there was an explanation. The smell came from a ladder standing slightly hidden behind something else. And although it was of course still a mystery what a blubber ladder was doing in a book storage with all the danger a thing like that involves of spreading grease, particularly to paper material. It was there because, as the caretaker later explained to me, the storage had previously been used for the storage of blubber shipped from Greenland to Denmark. And even though the caretaker didn't understand it either, the ladder had survived this change. And that was why it was still standing there giving off a smell as the last remnant of a past and glorious period in the Greenlandic adventure, when one could say that exports and imports had a more logical connection with each other.

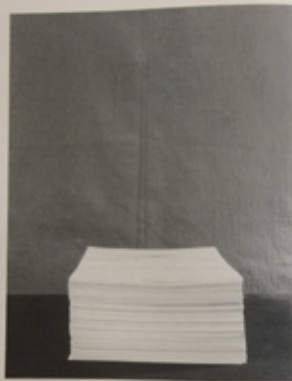
Artistic contribution to the Danish journal of Literature and Criticism: *Passage: Tidsskrift for Litteratur og Kritik*, no., 31/ 32, 1999

Den amerikanske 100 Magasinet var, at det havde et andet
 Billedet kommet selv borte af at hævne med Forsættlingen
 var de mange afbildninger omvendt, som de var at
 selv og krigsaktive, Christian? Men det var det
 søgtes vedtaget at afholde en Forsættlingen med den
 angikende reiser og på gennemførelse af

10981 R. 14

Men det skulle det holdes som en sag at være en Færdig på
 Lagen som værdig for en sag, som end selv om det var
 andet. Og selv om det naturlige indtryk var at man havde
 en spækket bane af guld i en Magasinet, med et det var, som
 skide en forer af for en Færdig, og i sandhed af papir-
 materiale så var det for Magasinet, som reglementet senere
 skænkede mig, havde havde været for en af sørens af sørens
 som blev kaldt for den Christian? Og selv om reglementet skulle
 ikke selv for den, så havde Færdigen af en eller anden
 sig grund været den ene. Og derfor med den det end og
 færdig, som en anden var af denne Færdig og gennemførelse
 i Christian? Men som kan lige skide og regnet havde en
 mere borte Færdig med borte.

14581 R. 6 -

MY BODY LIES

OVER THE OCEAN

Jeg sidder på Oceankaj med Jessie. Claus fisker efter hornfisk, og vi ser, hvordan mennesker, fartøjer og vejret skifter i havudsigten. På land vandrer silhuetter langs sanddyngerne ved yderhavnen. Ind fra havet kommer containerskibe og jollefiskere sejlene. Vandet bruser bag dem, og vinden tager til.

Havet rummer sit eget repertoire af bevægelser, og disse bevægelser fremkalder Jessie Kleemann, Jeannette Ehlers og Pia Arke alle i deres kunst. Kunstnerne har hver især undersøgt, hvordan den racialiserede kvindes krop bevæger sig gennem verden, bevæger sig gennem historien. Udførelsen af handlinger og gestus er omdrejningspunkter i deres respektive arbejde. Ligesom havet er deres udtryk flydende og foranderlige. Bevægelserne kan være korte som kølvandet efter en speedbåd, eller udstrakte som havstrømme. Langsomme som tidevandet. Hurtige som tsunamier udløst af kollapsende isbjerge.

Efter en time er der stadig ingen fisk til os i København. Vi betragter oliefilmen, der glitrer i vandoverfladen på den anden side af molen. Da Jessie Kleemann optrådte som Sassuma Arnaa (Havets moder) i 2012, dækkede hun sig til med tang og bad

I am sitting at Oceankaj with Jessie. Claus fishes for hornfish, and we watch as people, vessels and weather wash over the seascape. From the land, silhouettes wander along sand dunes at the port's edge. From the ocean, container ships and open-boat fishermen sail in. The water convulses behind them, and the wind picks up.

The ocean has a repertoire of movements, movements that Jessie Kleemann, Jeannette Ehlers and Pia Arke each evoke in their art. Each of these artists has investigated how the racialized woman's body moves through the world, moves through history. Actions, gestures fill their work. Like the ocean, their expressions are fluid and ever-changing. Their movements can be short, like the wake of a speedboat, or long, like sea currents. Slow like the tides. Fast like tsunamis caused by collapsing icebergs.

An hour goes by with no fish for us in Copenhagen. We watch oil slick glistening on the water's surface on the other side of the seawall. When Jessie Kleemann performed as Sassuma Arnaa in 2012, she covered herself in seaweed and urged viewers to disrobe her.

Pia Arke

Selvportræt / Self-Portrait, 1992

(dobbeltekstneret fotografi trykt fra negativ
fra Pia Arke Estate, 2021 / Double exposure
b/w photography printed of negative from Pia
Arke Estate, 2021

publikum om at klæde hende af. Hvis hun lavede den samme performance nu, ville hun måske dryppe af diesel. Jessie har fortalt, at hun stiller sig til rådighed i sine performances. Hun giver af sig selv, men stiller også krav om gensidig respons. Ved at gøre sig sårbar overfører hun ansvar til dig. Som en tryk havn tilbyder hendes performances et helle, når hun blander sig med publikum og skaber et midlertidigt fællesskab. Men de handler samtidig ofte om fremmedgørelse, erotisering, tingsliggørelse, undertvingelse. Kleemann tøver ikke med at hvirvle dig ind i et hav af stormfulde følelser, som i *Video Poem* (2001-2003), hvor hun fra et isbjerg styrter sig i bølgerne. I videoen opløses dette billede i en strøm af andre indtryk – et nærbillede af kunstnerens hånd, mens hun skriver digte på papir, fortrænges af isens blåhvide farve, som så glider over i billeder af et lille bål. Og i efterfølgende scener ses kunstnerens hænder igen, malende hendes ansigt med aske. Kleemanns udtryk er unægteligt hendes eget, og alligevel fortæller hendes hænder også om de mange andre hænder, hendes liv er blevet berørt af.

Jeannette Ehlers ved, ligesom Kleemann, at kroppen, ligesom havet, husker. Havet husker de sjæle, hvis stjålne arbejdskraft stadig brødføder imperierne på begge sider af Atlanten. Fra rigdom skabt af slavegjorte afrikanere og deres efterkommeres kroppe til kroppene, der fortsat slider i fjerne havne – vi lever allesammen af havet, hvad enten vi ved det eller ej. Tidligere generationer lever videre i Ehlers' kunst. Ehlers genopfører sorte kvinders modstandshandlinger gennem historien. Eller måske *udfører* hun disse handlinger, fordi de aldrig blev fuldført. Mindesmærket *I Am Queen Mary* (2018-), der skabes i samarbejde med kunstneren La Vaughn Belle fra US Virgin Islands, understreger denne pointe. Statuen er til minde om Mary Thomas, som ledte en arbejderopstand blandt tidligere slavegjorte på øerne, der dengang var kendt som Dansk Vestindien. Men den refererer også til

If she created the same performance today, she might be dripping in diesel. Jessie has said that she offers herself during performances. She gives of herself, but she also demands reciprocity. By becoming vulnerable, she transfers responsibility to you. Like a harbor, her performances offer refuge as she weaves through her audience, forming a temporary community. They also frequently speak of alienation, eroticism, commodification, dispossession. Kleemann will not hesitate to pull you into an open sea of unstable emotion, like in *Video Poem* (2001-2003) when she plunges from an iceberg into the waves. In the video this image dissolves within a flow of other impressions – a close-up of the artist's hand while she writes poetry on paper that dissolves into the blue-white of ice, which then fades into scenes of a small fire. Still other scenes show the artist's hands again, painting her face with ash. Kleemann's expressions are undeniably her own, yet her hands also convey memory of the many other hands that have touched her life.

Jeannette Ehlers, like Kleemann, knows that the body, like the sea, remembers. The sea remembers the souls of those whose stolen labor still feeds the empires on both sides of the Atlantic. From wealth created by the bodies of enslaved Africans and their descendants, to the bodies that still toil at distant ports – we all live off the ocean, whether we know it or not. The generations live on in Ehlers's art. Ehlers reenacts the gestures of Black women's resistance across history. Or perhaps, she *enacts* these actions, because they were never finished. The monument *I Am Queen Mary* (2018-ongoing), a collaboration with the US Virgin Islands artist La Vaughn Belle, makes this point clear. The statue commemorates Mary Thomas, who led a labor riot among formerly enslaved people in the islands then known as the Danish West Indies. But it also references the iconography of American

amerikanske Black Powers billedsprog så vel som til Ehlers' og Belles egne selvportrætter. På tværs af tiden og havet sidder de alle på en sokkel lavet af koraller. Koraller, som slavegjorte sorte mænd og kvinder blev tvunget til at høste i havet for århundreder siden.

Før Pia Arke transporterede sit camera obscura fra Danmark til det sydlige Grønland, indviede hun det med en tale – "Ligesom rejsegildet på et hus, eller døbningsen af skibet inden det sættes ud på havet". Arke håbede, at kameraet, der var stort nok til, at hun kunne stå oprejst eller ligge inde i det, ville hjælpe hende til at opnå en følelse af "samhørighed" med den fotografiske proces og med hjemlige steder i fjern erindring. Gennem hele sit liv studerede Arke kolonihistoriens langstrakte bevægelser, som hulkamera-fotografiets lange eksponeringstid eller som hendes tidlige fotografiske serie *De daglige handlinger* (1989). Hvert enkelt billede i serien var et snapshot af Arkes hverdagshandlinger såsom indkøb og kaffedrikning. Fotografierne blev taget i en stadig strøm, der gav Arke mulighed for at fordybe sig i processen. Senere i livet blev hun optaget af landkort og arkivfotos, og gennem dem kunne hun få indsigt i historiens dybereliggende strukturer. Men hun var også interesseret i pludselige

Black Power, as well as Ehlers's and Belle's own self-portraits. Across time and sea, they all sit atop a pedestal made of ocean coral, coral that enslaved Black men and women were forced to cut out of the sea centuries ago.

Before Pia Arke transported her camera obscura from Denmark to south Greenland, she inaugurated it with a speech – "Just like the topping out ceremony for a house or the naming of a ship before it is committed to the waves". Arke hoped that the camera, which was large enough for her to stand or lie inside, would help her develop "a sense of belonging" with the photographic process, and with homelands distantly remembered. Throughout her life, Arke studied the long movements of colonial history, like the long exposure of pinhole camera photography, or like her early photo series *The Daily Actions* (1989). Every image was a snapshot of Arke's everyday gestures – shopping, drinking coffee. The photographs were taken in a constant stream, which allowed Arke to immerse herself in process. Later in life, she turned to maps and archival photographs, through which she could experience the deeper structures of history. But she was also interested in sudden movements. Like

bevægelser. Som en *piteraqaq* (kold faldvind), der var titlen på en af Arkes udstillinger, kan abrupte handlinger hurtigt vende en etableret orden på hovedet og efterlade alt i ruiner. Ligesom når Arke, i videoen *Arktisk hysteri* (1996), river et landskabsfoto i stykker, taget med hendes eget camera obscura, som rev hun flere århundreders idylliske, fastfrosne billeder af Grønland i stykker.

Da vi forlader havnen, begynder en medfisker at smide den ene hornfisk efter den anden ned i vores tomme spand. En lille, generøs gestus, der for en stund binder os sammen. I flere nyere performances er Jessie begyndt at vikle sig ind i vandtæt presenning, mens hun lader små lysglimt blinke mod publikum. Hvis kunstnerens krop er som et hav, kan kroppen også være et fyrtårn, et symbol på ukueligt liv i oprørte vande.

Om forfatteren

David W. Norman er forsker i moderne kunst og samtidskunst. Han underviser i kunsthistorie på University of Michigan, og i 2021 afsluttede han sin ph.d.-grad ved Københavns Universitet med en afhandling om eksperimentel kunst og kultur i Grønland i hjemmestyretiden.

a *piteraqaq*, as in the title of one of Arke's exhibitions, actions can quickly upturn an established order, leaving only ruins behind. Like when, in the video *Arctic Hysteria* (1996), Arke tears apart a landscape photograph, one taken using her camera obscura, as if to tear apart centuries of idyllic, frozen-in-time images of Greenland.

As we leave the harbor, a fellow fisher begins dropping hornfish, one after the other, in our empty bucket. A small gesture of generosity that momentarily binds us together. In many recent performances, Jessie has begun wrapping herself in weatherproof tarp, while flashing small lights into the audience. If the artist's body is like an ocean, it can also be a lighthouse, a sign of enduring life in troubled waters.

About the author

David W. Norman is a scholar of modern and contemporary art. He currently teaches in the History of Art Department at the University of Michigan, and in 2021 he completed his PhD at the University of Copenhagen with a dissertation focused on experimental art and culture in Home Rule-era Greenland.

Jessie Kleemann, *My Shipwreck*, 2018

Jessie Kleemann (1959) har en baggrund i Tuukkaq Teatret og i hendes performances, videoværker og poesi er det i høj grad kroppen og de kropslige erfaringer, der taler. Den arktiske smerte er et tema hos hende, og hendes værker rummer lige dele sårbarhed, kraftfuldhed og humor. Sproget er et vigtigt materiale i hendes praksis, og i sin poesi skifter hun ubesværet mellem grønlandsk, dansk og engelsk. I flere af Kleemanns værker spiller havet, som i den grønlandske mytologi, en afgørende rolle.

Jessie Kleemann (1959) has a background in the Tuukkaq Theatre and in her performances, video works, and poetry, it is to a large extent the body and the corporeal experiences that speak. The arctic pain is a theme in her work, and her art works contains equal parts vulnerability, power, and humor. The language is an important material in her praxis and she effortlessly alternates between Greenlandic, Danish, and English in her poetry. In several of Kleemann's art works, the ocean plays a defining role, as in the Greenlandic mythology.

Jeannette Ehlers (1973) har gjort den vestlige verdens fortrængning af kolonitiden og de racistiske strukturer, kolonitiden trak med i kølvandet, til sit væsentligste motiv. Med rødder i den afrikanske diaspora i Caribien og i Danmark har hun i performances, videoværker og installationer, hvor hendes egen krop ofte spiller en væsentlig rolle, aktiveret ubehaget og smertepunkterne i historien og nutiden. Også hos Ehlers er havet som forbindelse og symbol et væsentligt element.

Jeannette Ehlers (1973) has made the global west's repression of the colonial times and the racist structures the colonial times brought along to her most important motive. With roots in the African diaspora in the Caribbean and in Denmark, she has activated the discomfort and the points of pain through history and now. Through performances, video works, and installations, where her own body often plays an important role. For Ehlers too, the sea as a connection and symbol is an essential element.

Pia Arke (1958-2007) identificerede sig som kunstner med bastarden, et resultat af et møde mellem to kulturer. I sin kunst udforskede hun forbindelsen mellem Grønland og Danmark, både gennem sin egen biografi og gennem de større historiske linjer. Hun brugte kameraet og hun forholdt sig til private fotografier, som den grønlandske befolkning var blevet iscenesat i, ligesom hun brugte sin egen krop i sine værker. I flere værker indgår havet som en horisont og en markør af, at stederne er forbundne.

Pia Arke (1958-2007) processed her feelings of being a "bastard"; a result of a meeting between two cultures in her work. In her art, she explored the connection between Greenland and Denmark, both through her own biography and through larger historical lines. She used the camera, and she investigated private photos that the Greenlandic population was staged in. Additionally, she used her own body in her artworks. In a lot of her art works, the ocean plays a role as a horizon and a marking of the connection of the places.

Jessie Kleemann
stills fra videoværket / from the video
work *Kinaasunga*, 1988

Pia Arke

*Borte med blæsten / Gone with
the wind, 1997*

ATLANTIKUMI

Jessie Kleemann, Jeannette Ehlers, Pia Arke

Udstilling / Exhibition

24/9 2022 – 29/1 2023

Nordatlantens Brygge / The North Atlantic House

Strandgade 91, 1401 Copenhagen

Udstillingschef / Head of Exhibitions

H. K. Rannversson

Direktør / Director

Karin Elsbudóttir

Tak til

Nuuk Kunstmuseum, Lunds Konsthall, Pia Arke Estate

Katalog / Catalog

ISBN: 978-87-93411-11-1

Tekst / Text

Stine Lundberg Hansen, David Winfield Norman, H.K. Rannversson

Fotos / Photos

Nuuk Kunstmuseum, Daniel Zachrisson (Lunds Konsthall), Grant Foto, Roar Studio, Milano, Pia Arke Estate.

Oversættelse / Translation

Gitte Broeng, John Kendal, Jane Rowley

Design

Rasmus Brøndsted

Redaktør / Editor

Mai Misfeldt

Redaktion / Editorial team

Mai Misfeldt, Birgir Thor Møller, Ásta Stefánsdóttir, H.K. Rannversson, Karin Elsbudóttir

Strandgade 91
Christianshavn, 1401 Kbh. K
nordatlantens.dk

